

September 2005

“Læs og lyt – sammen”

billedbog og cd

Til skolebibliotekaren

Undertegnede initiativgruppe har hermed fornøjelsen at fremsende information om et nyt materiale beregnet til undervisning/sproglig opmærksomhedstræning af tosprogede elever i indskoling.

Formålet med dette materiale hænger nøje sammen med erkendelsen af, at dansk som andetsprog ikke kun læres i skolen, men at sprogstimulering og sprogundervisning også foregår i situationer, som vi ikke normalt forbinder med undervisning – eksempelvis i fritiden. Materialet består foreløbig af 15 billedbøger, der er indlæst med klar og tydelig diktion på cd. Ideen er, at forældrene billedlæser bøgerne på modersmålet for deres børn, spiller cd-en og hører historien på dansk. Materialet kan også anvendes til sprogsvage danske børn. Projektet er støttet af Biblioteksstyrelsen.

Baggrunden for at tilbyde dette materiale er, at skolen modtager tosprogede elever, der både taler deres modersmål og andetsproget dansk, men der er stor forskel på elevernes sproglige formåen på dansk. Nogle er fuldstændig på niveau med deres danske klassekammerater, andre har store vanskeligheder. At klare sig i skolen og forstå, hvad der foregår, at klare de faglige krav og begå sig socialt, stiller store krav til det enkelte barn.

I forhold til de danske børn, der traditionelt er stimuleret sprogligt med oplæsning, sang og fortælling enten hjemme eller i daginstitutionen, har de tosprogede børn en helt anden sproglig parathed, som man som underviser er nødt til at forholde sig til.

Undervisningen skal tilrettelægges med udgangspunkt i den enkelte elev, men det er overordentlig svært at differentiere så meget, at sprogligt svage tosprogede elever udvikler sig optimalt. Nogle af disse elever får en meget problemfyldt skolegang med mange nederlag. De kommer måske til at fungere dårligere end nødvendigt, ikke fordi de ikke har evner til at klare sig, men fordi de ikke har den sproglige kompetence på andetsproget, som er nødvendig.

Spørgsmålet bliver da: Hvordan får vi sprogundervisningen og –stimuleringen til at finde sted uden for skoletid? De danske børn går ofte i fritidsordning, mens mange af de tosprogede elever går hjem.

Forældrene er en vigtig faktor og samarbejdspartner, og materialet lægger op til en tæt kontakt med de tosprogede forældre. Med materialet følger en folder, som fortæller forældrene, hvordan de kan bruge bøgerne. Denne folder kan ikke blot udleveres til børnene, men kræver en medfølgende kommentar til forældrene. Skolen kan på et af de ordinære forældremøder orientere om materialet, så forældrene bliver klar over, hvor vigtig en rolle de spiller i deres barns sprogudvikling. Det er endvidere vigtigt at fortælle, at modersmålet er basis for andetsproget, og at det er nødvendigt, at børnenes ordforråd og begrebsverden bliver så stor som mulig.

Forældre vil altid deres børns bedste, og det er derfor væsentligt at forklare tydeligt, hvor store krav der stilles i skolen. Eksempelvis kan man forklare forskellen mellem teknisk læsning og indholdslæsning, arrangere en udstilling med dette og andre lignende materialer, og på selve mødet vise, hvordan man rent praktisk bruger materialet.

Vi håber, materialet vil kunne anvendes i mange sammenhænge og blive til gavn for såvel børn som voksne.

Venlig hilsen

Ingrid Skovgaard, Center for Undervisningsmidler, Københavns Kommune; Kirsten Friisnæs, Pædagogisk Center, Frederiksberg Kommune; Pia Thomsen og Hanne Larsen, Frederiksberg Kommunes Biblioteker; Helle Andresen, Morten Findstrøm, Susanne Horn og Susy Tastesen, København Kommunes Biblioteker.

Nærmere oplysning samt køb af materialet kan fås ved henvendelse til Susy Tastesen, susyta@kff.kk.dk
<http://bibliotek.kk.dk/lyd>